

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА И
ПРАВАТА НА ЧОВЕКА

53
09
[Signature]

ДОКЛАД

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, № 554-01-3, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители, на 14. 01. 2015 г. и законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, № 554-01-17, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители, на 29. 01. 2015 г.

На редовно заседание, проведено на 12.03. 2015 г., Комисията по вероизповеданията и правата на човека, разгледа и обсъди законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, № 554-01-3, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители, на 14. 01. 2015 г. и законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, № 554-01-17, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители, на 29. 01. 2015 г.

На заседанието присъстваха: от Министерство на финансите – г-жа Надежда Генова – началник отдел в дирекция „Държавни разходи“ и г-н Иван Еничаров – началник отдел в дирекция „Правна“; от Министерство на труда и социалната политика – г-жа Петя Малакова – държавен експерт в дирекция „Трудово право, общественно осигуряване и условия на труд“ и представители на неправителствени организации.

От името на вносителите, законопроектите бяха представени от г-н Тунчер Кърджалиев.

Той сподели, че първият законопроект, № 554-01-3, ще запълни един пропуск в действащия закон, който при приемането му и след това независимо от промените, които е претърпял, все още съществува. Законопроектът ще възстанови една справедливост към хора, които са незаконно репресирани, като предлага в чл. 9, т. 1 да се добавят и лицата по чл. 1, т. 7 - репресираните във връзка с насилствената промяна на имената на българските граждани. В тази категория са лица, които са били осъдени за противопоставяне на т.н. „възродителен процес“. Тези хора са пропуснати и не са взели нито еднократно обезщетение до срока, през който е траяла тази възможност, нито пък имат допълнение към пенсиите. С приемането на тази поправка, ще се възстанови справедливостта и

равенството между репресираните и те ще бъдат приравнени към всички онези, които са изредени в чл. 1 и чл. 9, а именно незаконно задържаните в МВР, незаконно задържаните по затвори и концлагери, интернираните, както и с тези, които са се опитали да избягат от България.

Със законопроекта се предлага и допълнение на т. 23 в чл. 9, което се отнася за редовно завършилите за детски учителки със средно образование в учителските институти. Тези от тях, които по някакъв начин са реагирали срещу т.н. „възродителен процес“, са били принуждавани да напуснат работата си и да работят в други сфери или дори да не работят и по този начин са били ощетени.

Вторият законопроект, № 554-01-17 също запълва един пропуск, като допълва категориите лица, които се считат за политически и граждански реабилитирани по чл. 1, т. 7 на закона - ранените с огнестрелно оръжие по време на митинги или групови протести от органите на Министерството на вътрешните работи. Те не попадат в обхвата на чл. 2 и чл. 9 и не са получили нито еднократно обезщетение, нито добавка към пенсията си. Основната цел на законопроекта е да бъде направено официално признание на факта на репресия от страна на комунистическия режим, извършена по политически или други идеологически причини.

Представителите на Министерство на финансите и Министерство на труда и социалната политика представиха становищата си по двата законопроекта. Те заявиха, че и в двата законопроекта кръгът на лицата, които са посочени, е много общ и излиза извън предмета на закона - реабилитация на репресирани лица, конкретно заради техния произход, политически убеждения или вярвания. В мотивите на законопроектите се дават конкретни примери – пострадали при колективизацията на селското стопанство, смяната на имената, пострадали при упражняване на правото си на мирни протести, но от предложените разпоредби това не става ясно. Обърна се внимание, че съществува и друг проблем - допълнението на т. 23 на чл. 9 от закона се отнася само за една група лица със средно образование, което създава предпоставки за предявяване на претенции от други групи лица, които не отговарят на досегашния критерий, а именно лицата, които са завършили висше или полувисше образование.

Предложението за въвеждане на нова категория репресирани в чл. 1 - лицата, които са ранени с огнестрелно оръжие по време на групови протести и мирни демонстрации от органите на МВР не е достатъчно аргументирано. В законопроекта не е дефинирано дали лицето, което е поразено от огнестрелното оръжие е претърпяло конкретна телесна повреда.

По аналогичен начин също толкова общо е очертан кръгът на лицата, които следва да имат право на еднократно обезщетение, на основание на разпоредбата на чл. 2 и на добавка към пенсията по чл. 9 от закона. Още повече, че според предложената промяна в разпоредбата на чл. 3 и

наследниците на починалите лица от тази група, които са с неясен брой, биха имали право на това обезщетение. Законопроектите не са съобразени със Закона за публичните финанси, а в мотивите не се съдържа анализ и финансови разчети за средствата, необходими за предлаганите нови разпоредби.

При проведената дискусия бяха изразени мнения в подкрепа на изразените становища по законопроектите от представителите на министерствата. По-голямата част от членовете на комисията, заявиха че не подкрепят законопроекта. Бяха изказани мнения че българското общество е дало своята негативна оценка на т.н. „възродителен процес“ и не е необходимо постоянно да се връщаме към миналото.

След проведените разисквания, Комисията по вероизповеданията и правата на човека:

с 1 глас „за“, 0 гласа „против“ и 12 гласа „въздържали се“ предлага на Народното събрание да не приема на първо гласуване законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, № 554-01-3, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители, на 14. 01. 2015 г.;

с 1 глас „за“, 0 гласа „против“ и 12 гласа „въздържали се“ предлага на Народното събрание да не приема на първо гласуване и законопроект за изменение и допълнение на Закона за политическа и гражданска реабилитация на репресирани лица, № 554-01-17, внесен от Лютви Ахмед Местан и група народни представители, на 29. 01. 2015 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА
И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА:**

/КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ/